

Naraščanje najemnin v Mariboru

Ob 40 letnici Društva hišnih posestnikov — 10% sozialna davčina — 10% doklada za prenovitev stolnice

Maribor, 26. marca
V soboto dopoldne je imelo »Društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico« svoj redni letni občini zbor. V spodnji dvoranji hotela Orel se je v lepem številu zbralo članstvo, da si sicer poročila svojih društvenih funkcionarjev ter da obenem proslavi 40-letnico društvenega obstoja. Mariborsko društvo je bilo namreč ustanovljeno že pred 40 leti in to prvenstveno radi takratnega naraščanja draginje in razvednojenja denarja. Ker naraščanja draginje ni občutil samo posameznik, temveč tudi država, je sledila reforma neposrednih davkov in uvedba dohodnine, s čimer je bila prizadeta tudi hišna posest. Ze takratne prilikle so hišni posestnikom nujno narekovali, da se v začetku svojih pravic in življenjskih interesov združijo v organizacijo, ki se je takoj 40 let znala priboriti veljavom. Mariborska organizacija hišnih posestnikov nadomešča s svojim današnjim upravnim aparatom tako zvano zbornico hišnih posestnikov, ki nudi svojemu članstvu prepotrebno zaščito.

Letošnji občini zbor je otvoril in vodil dolgoletni predsednik g. **Otmar Meglič**, ki je uvodoma naslovi na vse navzoče tople pozdravne besede ter zatem izpravo orisal delovanje društva v pretekli poslovni dobi.

V dobi ustanovitve društva, to je leta 1899, pa vse do leta 1914 so bile razmere tudi v Mariboru vsaj kolikor toliko patriarhalne. Najemnine takrat niso bile visoke, a tudi dajatve ne preobčutevajo. Vojna in povojna doba pa so razmera radikalno spremenile. Prišlo je do stanovanjske zaščite, ki je rodila razmere, v katerih so moralni hišni posestniki na davkih in dokladih več plačevati nego so prejemali na najemninah.

Z odpravo stanovanjske zaščite so se razmere sicer nekoliko zboljšale, vendar pa so najemnine v starih stavbah kljub zvišanim dajatvam ostale iste. Zanimivo statistično gradivo iz dobe od 1928 do 1938 nam kaže, da se je v 10 letih število starej zgrADB zmanjšalo za 65 objektov, novozgrajenih pa je bilo 363 objektov. Najemnine v starih hišah so znašale 1928 22.082.613, leta 1937 pa 30.279.971, torej več 8.197.358. V novih zgradbah so najemnine znašale 1928 1. 318.521, leta 1937 pa 9.574.838 din, torej več 6.885.317 din. Najemne vrednosti lastnih stanovanj in poslovnih prostorov so se v starih zgradbah določili leta 1928 na 3 milijone 622.592, v letu 1937 pa 7.688.817, torej več 4 milij. 66.225 din, v novih zgradbah pa v letu 1928 samo 550.760, dočim so v letu 1937 naraščale na 3.081.281. Povprečna obremenitev starej zgrADB z davki in dokladami znaša povprečno 40 % in sicer v letu 1929 10 mil. 300.000, v letu 1938 pa 15.200.000 din. Iz teh statističnih podatkov razberemo, da nosijo hišni posestniki 20% davkov, doklad in raznino davčnin za svoja stanovanja in poslovne prostore in da so bremena s hišno posestjo zelo velika, zlasti za zadolžene hišne posestnike. Najhuje se občutijo občinske davčnine, ki znašajo v Mariboru 23% brutto najemnin, dočim znašajo v Ljubljani samo 14%. Razumljivo je, da pri tako

visokih davčnih ni misiliti na znižanje najemnin in je tako v interesu hišnih posestnikov tudi v interesu najemnikov, da vzame občinska uprava znižanje davčin v resen pretres. Hišna posest je bila lani obremenjena z 10% občinski socialno davčino, razen tega so se zvišale cestne doklade za 3%, pod mestno župnijo spadajoči deli mesta in Krčevina pa so moralni poleg vsega tega plačati še cestno konkurenčnemu odboru 10% doklado za restavracijo stolnice. Teh obremenitev pa hišni posestniki niso prevaleli na najemnike, temveč so jih plačati sami. Zlasti za zadolžene posestnike pomeni naravnost nezmožno breme zvišanje direktnih davkov z uvedbo posebne doklade, ki bo znašala 25% skupne državne zgradarine.

Tajniško poročilo je v odsotnosti g. dr.

Vilka Marina prebral g. Ferdo Kocuvan. Po fin. zakonu za leto 1938/39, načij bi se uvede še posebne župnije in skupinske doklade na neposredne državne davke. Knežkoško ordinarijatu je predložilo društvo posebno spomenico, v kateri se poudarja, da so avtonome doklade na neposredne drž. davke in tudi samost. občinske davčine v dravski banovini itak največe. Verska doklada se v letu 1938 ni pobirala. V zadevi cestno konkurenčno prispevko za popravilo stolnice je sestavljena spomenica, da se hišnim posestnikom dovoli odpeljevanje v obrokih. Društvo najemnikov stanovanj je povabilo društvo k sodelovanju za omiljenje stanovanjske bede. Društvo hišnih posestnikov je pripravljeno sodelovati in sicer na ta način, da stanovanjski najemniki podpro upravljene zahoteve hišnih posestnikov po znižanju raznih davčin in doklad. Društvo steje danes 863 članov.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal društveni blagajnik g. Makso Merčun, je razvidno, da je imelo društvo 31.204 dohodkov ter 30.355.50 izdatkov, dočim je premožensko stanje nastavilo na 130.533. V imenu nadzornega odbora je poročal g. Ante Kus.

Pri volitvah je bila izvoljena naslednja nova uprava: Meglič Otmar, Sax Hinko, Merčun Makso, dr. Marin Vilko, dr. Glažnik Franc, Kerin Martin, Križan Janko, Lah Jakob, dr. Novak Josip, Lašči Vinko, Paš Anton, Smrdl Joža, Ajdišek Josip, Kus Ante in Lenz Alojz.

Pri slučajnostih se je razvila živahnata debeta: Navzoči so stavljal na zhorovodenčega razna vprašanja tako glede novega obrambene davke, ki zadene tudi nove stavbe, nadalje glede cestno konkurenčnega odbora, kanalčine in drugo. Iz vrste članstva je bila sproščena ponovna zahteva, da se društvo z vsem svojim vplivom zavzame za to, da pride Maribor v I. draginjski razred.

S posebnim poudarkom, da je naš Maribor območno mesto, kjer je živahem tiski promet, ki prima s seboj tudi podraževanje vsega, in kjer je še prav posebno potrebno, da se hišni posestniki strnejo v močno organizacijo, je predsednik začel sključil letoski lepo uspehl občini zbor.

Ribarsko društvo v Mariboru

Občini zbor — Za zaščito ribjega zareda — Novi predsednik dr. Senekovič

Maribor, 26. marca
Pri Orlu so se zbrali naši vrli ribiči, da prisostvujejo 29. rednemu letnemu občinemu zboru Ribarskega društva v Mariboru. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano. Navzoči so bili vsi prominentni ribiči našega mesta, pa tudi zastopniki oblastev, ki jih je uvodoma pozdravil zasluzni predsednik Šef-primirj dr. J. Dernovšek, ki je podal kratko splošno poročilo o društvenem delovanju v pretekli poslovni dobi. Zatem je poročal aščni tajnik g. B. Gajšek. Društvo steje 308 članov, to je za 43 več kakor v letu 1937. Posebno pozornost je društvo posvečalo pobiranju krivolovstva, pri čemer so še društvo vse oblasti, zlasti orožništvo, zelo na roko. V raznih revirih primeri krivolovstva že precej pojavljajo, razpuslo pa se je navzicle protukrepom ob Dravi od Maribora navzdol. Nadalje je društvo zastavilo vse sile, da se očistijo naše vode od strupenih izlivov raznih industrijskih podjetij, v postrižih potokih pa od žagovine. Kakor vsa dosedanja leta, je Ribarsko društvo tudi v minulem letu z vso vnemo delovalo na povzdigni ribarstva oziroma ribjega zaroda. S pomočjo oblastev se je doseglo, da se je izvršilo vsaj deloma obvezno vlaganje postriževanja potokov. Društvo samo je v lastnem valjusu leta 1938 vzogojilo skoro 100 tisoč komadov zaroda potično postriževanja. Izkazalo se je, da je vse močno poskrbelo, ker jih pri domaćih ribogojnicah ni bilo mogoče dobiti v dovoljni količini.

Tudi je društvo lani vložilo v Dravo pri Sv. Janžu 5000 komadov sulčjega zaroda, v ribniku pri Muti pa se je gojilo 5000 komadov potri enoletnice, ki jih bo društvo vložilo v potoke. V svrhu zaščite silca je društvo v svojih revirih do skrajnosti omajilo lov s sačilom ter stremi za tem, da se lov silca s sačilom sploh prepove. V zadnjih letih se opaža, da se zelo krči tudi stanje rib belic, zlasti v Dravi.

V proteklem letu je društvo izdalo 198 dovoljenj za ribolov.

Iz blagajniškega poročila vestnega blagajnika g. F. Greinerja je razbrati, da je znašal denarni promet 119.941.51 din in da se je društveno premoženje povečalo za 5000 din. V imenu nadzornega odbora je g. prof. Šilc predlagal razrešnico odboru, nakar so bile volitve, pri katerih je bila na predlog dr. Stamaša soglasno izvoljena naslednja nova uprava: predsednik dr. J. Senekovič, podpredsednik dr. J. Dernovšek, tajnik g. B. Gajšek, blagajnik F. Greiner, knjižničar podpolk. Jugovič; odborniki: dr. Stamolž, Ziemer, Ravn, Jankovič, prof. Šilc.

Pri slučajnostih je predsednik Zveze ribarskih društev v Ljubljani g. Šulc poročal o zveznem delovanju ter zlasti področju boj proti nesnagi v naših vodah. Do sedanjosti zasluzni predsednik prof. dr. Flušnik je bil izvoljen za častnega predsednika. Obravnavale so se še nekatere interne društvene zadeve, nakar je g. dr. Dernovšek zaključil lepo uspelo zborovanje mariborskih ribičev. Petrov blagov!

ČSK prvak mariborskega okrožja LNP
Zadnja prvenstvena tekma v mariborskem okrožju LNP
med Čakovačkim SK in SK Železničarjem neodločena

Maribor, 27. marca
Na stadiionu ob Tržaški cesti je bila včeraj popoldne poslednja prvenstvena tekma v mariborskem okrožju LNP. Svoje moči sta prezideli Čakovački SK in SK Železničar. Tekma, ki se je končala neodločeno 2 : 2 (1 : 1), ita ni imela nobenega odločilnega pomena, saj je bilo vprašanje prvega tretjih klubov v prvenstveni tabeli že davnorešeno. Radi tega tudi obisk ni bil tak, kakor sicer na prvenstvenih tekmacah. Z današnjo tekmo se je zaključilo domače prvenstvo, prihodnjo nedeljo pa bo spet tekm. Trije klubi in sicer SK Rapid, SK Mura in SK Slavija bodo morali nadaljnje dogodek v prvenstvenem tekmanovanju LNP spremjamati le kot opazovalci, dočim bodo ČSK, Železničar in ISSK Maribor aktivno posegali v dogodek, ki se bodo prihodnje nedelje odigravali na naših igriščih. Klubi s področja mariborskoga okrožja LNP bodo imeli letos posebno nalogo, da demonstrirajo obmejni nogomet, ki je gotovo na višji stopnji kakor ga opažamo pri klubih poljskega in ljubljanskega okrožja, ki bodo

tekmovali za ožje prvenstvo LNP. To tekmanovanje pa bo imelo letos še posebno prilagodljivost, saj bosta prvak in drugoplasirani klub v tem prvenstvu sodelovali v drugi nacionalni ligi, ki je bila formirana na letošnjem občinem zboru JNS.

Prvenstvo mariborskoga okrožja LNP si je letos prizorišči Čakovački SK, ki je že več let sem trd orod za mariborske klube. ČSK bo, kakor se zdi, delal tudi v ožjem tekmanovanju za prvenstvo LNP ostalimi konkurenčnimi precej preglaviči, vendar pa je ena storica iz medijimurske metropole včeraj pokazala, da ni nemirno. Marsikdo od 400 gledalcev, ki so včeraj gledali tekmo ČSK : Železničar, je s tesnobo opazil, da forma prvo-plasiranih v prvenstveni tabeli ni tak, da bi bil zajamčen uspeh. To velja tudi za Železničarje. Moštvi kot celotni nista mogli navdušiti in je tudi občinstvo spremjamalo tok dogodka na zelenem polju povsem mirno, brez navdušenja, kar kaže, da z igro ni bilo zadovoljivo.

Železničar je predvsem boljšal na pomikanju elena. Tudi homogenosti ni bila dovoljena, da je bila včeraj v ožjem tekmanovanju LNP. To tekmanovanje pa bo imelo letos še posebno prilagodljivost, saj bosta prvak in drugoplasirani klub v tem prvenstvu sodelovali v drugi nacionalni ligi, ki je bila formirana na letošnjem občinem zboru JNS.

Na včerajšnjem tekmanovanju LNP so zavrstili na znižanje najemnin in je tako v interesu hišnih posestnikov, da vzame občinska uprava znižanje davčin v resen pretres. Hišna posest je bila lani obremenjena z 10% občinsko socialno davčino, razen tega so se zvišale cestne doklade za 3%, pod mestno župnijo spadajoči deli mesta in Krčevina pa so moralni poleg vsega tega plačati še cestno konkurenčnemu odboru v mrežo. Slicno je bilo tudi pri nasprotniku, ki je tudi imel v napadnali vrsti svojo najslabšo formacijo z razliko, da se pred golom niso mnogo šali in so fantje streljali iz vseh pozicij. ČSK je tehnično nekoliko zaostajal za protivniki — vajek nekateri — isto velja za start nekaterih napadateljev. Oba vratarja sta na pravila vtič skrajne nesigurnosti. Železničar je bila nekoliko udinovitejša. Krilci so bili pri občih nasprotnikih precej slablji in so se v glavnem udejstvovali pri občih obrambnih akcijah.

Nekaj pozitivnega pa sta nam obči nasprotnika vendarle pokazala. Poudarjati moramo predvsem veliko odliko občih moštov — kondicijo. Tudi smo videli v igri nekaj lepih potec, ki pa so bile zelo redke.

V splošnem pa je bila igra dolgočasna in mrtva, kar gre menda na račun dejstva, da nobeno moštvo ni imelo nicesača dobiti ali izgubiti. Rezultat tekmanovanja ustreza v glavnem potoku in izkazanemu znanju. Lahko pa bi zmagalo eno ali drugo moštvo, kar tudi ne bi bilo krivljen.

Sodij je g. Deržaj iz Ljubljane, ki ni imel sprošča discipliniranosti občih nasprotnikov težkega stališča.

Ob koncu našega poročila objavimo še prvenstveno tabelo, ki je naslednja:

Čakovački SK	10	6	4	0	23	9	16
Železničar	10	4	5	1	15	10	13
ISSK Maribor	10	3	4	3	21	18	8
SK Mura	10	3	2	5	23	25	8
SK Rapid	10	3	2	5	19	21	8
SK Slavija	10	1	3	6	10	28	5

so ga radi predavateljev obolelosti prebrali, o perčih vprašanjih našega vinčarstva.

— **Požarna nesreča na Dravskem polju.** V Prepolutu na Dravskem polju je včeraj nastal požar, ki je zajel domačijo posestnika Gojčiča. Zaradi vetra se je ogenj naložil razširil tudi na sosedne hiše posestnikov Antonia Frica, Antonia Petka in Ivana Kirbiša. Zdrženim prizadevanjem domačih v okoliških gasilcev se je končno prečiščilo, da so požar ogrenili dolgo skedenjo na 140.000 din.

— **Pojasnjena usoda Maksa Knapa.** Dne 28. novembra 1938 je krojški pomočnik Maks Knap z nožem napadel krojškega mojstra Klobovnika iz Studenc. Po deljanju je pogbenil proti Dravi in skočil v reko. Od tedaj je manjkala za njim vsaka sled. Zdaj je Drava pri Brezju naplavila truplo, ki je bilo že popolnoma v razpadu. Na podlagi legitimacije v suknju so končno ugotovili, da je naplavljen dolgo pogrešani Maks Knap.

— **Mariborsko gledališče.** Ponедeljek, 27. Zaprt. Torek, 28. Aida. Red A. Gostovanje ge. Mitrovicev in Majdičev. Motričeviye in gdč. Majdičev. Mitrovicev in Majdičev, zoper gestojeti v v »Aida« v torek, 28. marca. Red A.

Tržaška umetnika razstavljalna

Maribor, 25. marca

Slovensko je bila otvorjena naslednja uprava: Ivan Sluga predsednik, Rudolf Omulec (Studenci) podpredsednik. Odborniki: Franc Nemec, Anton Rebernak, Martin Pristovšek (Celje), Josip Kuder (Ptuj) Stefan Kühar (Murska Sobota), Anton Mogil. Namestniki: Josip Peklar, Jernej Hojnik, Josip Hojs (Murska Sobota), Šumer Martin (Slov. Konjice) in Konrad Matel, Nadzorni odbor: Martin Pavalec, Aleksander Baldas (Celje), Stanko Venčenjak (Ptuj), Slavko Tlilar in Josip Kac. Namestniki: Andrej Stupf in Ivan Planičnik (Celje), Častni odbor: Vid Murko, Anton Reberšek, Franc Šnuderl, Josip Muršec in Ivan Vindž.

Občni zbor so pozdravili